

Akcija. Amen.

Vem, da je bilo zelo mrzlo, ampak snega ni bilo, ker se na balkonu drugače ne da piti vina, saj vedno prav ključevalno zameče to najboljšo miniaturno teraso vseh časov in potem samo strmiš skozi sicer ogromno stensko okno, občutek ni čisto pravi, kot če si dovoliš pogled na Trnovo in, če zelo zelo nagneš glavo, tudi na grad. Najbrž se je januar poslavljaj in jaz sem bil v Ljubljani še zadnji mesec, pa sva z Janezom L. strnila vtise okoli *Osebnih prtljage, celovečerca*, pri katerem sem bil soscenarist in seveda okoli ostalih stvari, ki so kot prigrizek k vinu. Najbolj je bila, vsaj zame, pereča stvar ta, da sem zdaj absolvent študija, ki zna biti v naši deželi tvegana izbira, še posebej, če si dovolj nor in se odločiš, da boš dejansko počel to, in potem tiste pomladne in poletne mesece, namesto da bi se pripravljaj na maturo, vmes pa popival, zabiješ za nek fotostrip, presrano listaš skozi zgodovino svetovne umetnosti in iščeš nekoga, ki ima doma nekaj, s čimer bi lahko montiral, medtem ko ti sošolec reče, da že en mesec ve, da je sprejet na fakulteto, in po štirih letih, ko ti je uspelo, ko bi morala biti glavčina za tabo, ni nič kaj preprosto – če si zdravnik, boš najbrž zdravil, če si farmacevt, boš mešal zdravila, če si arhitekt, boš imel nekaj opraviti z načrtovanjem

stavb, če pa to prevedeš v jezik slovenskega filmskega režiserja, pa si lahko zdravnik, ki bo celo življenje previjal rane ali pa kemik, ki mu bo dovoljeno zavreti vodo, vse te misli so mi trkale po lobanji konec januarja ob sicer res dobrem vinu, zato sem se odločil, da bom malce opletal z jezikom, prosto po principu Milana K., ta večer so dovoljene celuloidne sanje, pa sem bleknil:

»Jaz bi tudi celovečerca delal.«

»Pa ga daj,« mi je odgovoril Janez L. In po nekaj stavkih, ki so se kot ovijalke zaplezali v cel večer, ki se je prevesil v jutro, sem si na koncu rekel: »Pa ga bom.«

Ko si to rečeš, je mnogo lažje. V trenutku pozabiš, da deluješ v sistemu, ki ga namesto kontinuirane kakovostne produkcije spremljajo afere in strup teče iz kulturnih strani, da si prsta ne upaš posliniti, ko bereš o tem, kar se že (zelo žal) kar žaljivo imenuje slovenski film. Spomniš se na to, kakšne filme smo delali in kakšne filme delamo Slovenci. Spomniš se, kaj vse si v štirih letih videl, v kaj ti je bilo dovoljeno vstopiti, kolikokrat si lahko odprl oči mojstrovinam, ki so tekle pred tabo v neustavljivem teku neizmerljive lepote. In potem si samo še srečen, ker boš, kakorkoli že droban, del tega sveta.

Vsi trije imamo kape, tega se spomnim, ampak sedimo zunaj, je pa res, da kadimo v rokavicah. Kak teden je po pogovoru na balkonu in igralca Jure H. in Luka C. sta oba zelo za, pa čeprav jima razlagam, da bo šlo res za gverilsko produkcijo, denarja ne bo, sam sebe hočem prepričati, da sem res neumen, da sem itak dobil nekaj ponudb za delo, da je lahko življenje za odtenek bolj preprosto, če se človek manj potrudi. Pa nekako nista za, pravita, da bi rada, res rada delala »to«. Kak dan kasneje v lokalu, ki je kot slaba izpeljanka že tako slabega lokala v *Šundu*, predstavim idejo igralki Nini R. in ona ne reče nič, samo zelo me objame in po njeno zacvili in potem človek ne potrebuje več dosti argumentov, še enkrat se spomni na to, kako je bilo pri vseh kratkih filmih, kako je bilo, ko sem do kolen v snegu stal na snemanju (*A)torzije* samo zato, da bi videl, kako za hudiča bo režiser sploh štartal to meseno in polisilikonsko mašinerijo (rekel je AKCIJA in kar vsi so ga ubogali, kot župnika ob nedeljah, ki pa reče AMEN, samo da je AKCIJA mnogo bolj zabavna), kako je bilo, ko sem hodil na vse filmske krožke, ki se jih je dalo v Novem mestu najti in mi ni bilo jasno, kako lahko nekdo v zadnji klopi spi, ko pa je pred tabo čarovnija, in kako je bilo, ko sem po najbolj napornem tednu v mojem najstniškem življenju, po filmski delavnici z Janezom L., točno vedel, da brez tega ne bo šlo nikoli več. Še enega takega kerlca poznam in tudi njega povprašam, če je za. Rok B. pravi, da je počaščen in me v isti sapi opomni, da je film religija (le bolj zabavna, vem to, dragi Rok) in da bo prvi, ki me bo po gobcu, če se bom zajebaval. Strinjam se. Take rabim.

Jutri grem gledat lokacije. Poletje je, scenarij je v tretji različici. Nikoli še nisem bil bliže in nikoli dlje. Morebitni koproducenti cincajo, kar je logično. Na srečo imam novega vernika, Primoža K., ki mi je odprl vrata lokalnega studia Vrtinec. Scenarij sem poslal nekaj ljudem, prvi se seveda oglasi Janez L., pol scenarija je rdečega, ampak to zna speljati tako, da ti da samo še več zagona. Brez njega ne bi šlo ne pred petimi leti, ne danes. Pred nekaj dnevi pridrvi presenečenje – gospod Aleksander Č. je pripravljen vstopiti v igro in posoditi nekaj zelo pomembnih in dragih rekvizitov, nekateri pač dneve lepšajo, da še sami ne vedo, kako zelo. Trudim se, da zbobnam zaposlene igralce na kup za vaje. Neprecenljiva trojica me opozori na stvari v scenariju, ki jih sam ne bi nikoli videl. Občutek imam, da jim liki počasi lezejo pod kožo. Snemanje bo v prvi polovici avgusta. Časa je še veliko in malo, kot je vedno pri filmu. Počitnic ne bo, pojma nimam, kako bom s financami, sanja se mi, da režiram in da ne poznam scenarija, prijatelji me sprašujejo, če grem z njimi na poletne festivale, pa rečem, da nimam časa, odbijam zanimive ponudbe za delo, vsako minuto dneva razmišljam o scenariju, noči preživljam za ekranom, da se nasičim filmskega jezika, pa spet organiziram vaje, težave so z morebitno opremo, kaj bom s tisto jebeno sceno triindvajset, začetek mi šepa ...

Nikoli še ni bilo bolje. Lahko sem to, kar sem vedno hotel biti. V dobrem in slabem.

7. EXT. GOZDNA POT. NOČ

GREGOR hodi po gozdni poti, na ramenu nosi miniaturno jadralno letalo. Hodi opotekajoče in počasi, pijan je.

8. EXT. GOZDNA JASA. NOČ

GREGOR pride na jaso. Nekaj časa stoji in je tiho, nato pa z vso silo vrže miniaturno jadralno letalo, ki poleti in izgine v temi. GREGOR se sesede na tla in globoko diha.

9. INT. SUPERMARKET. JUTRO

Supermarket. Prehod med policami.

OFF

ŽIVIN smeh

Izza police prileti nakupovalni voziček z veliko hitrostjo, v katerem je ŽIVA, ki ima v ušesih slušalke, in nekaj artiklov, voziček vozi ANDREJ. Ustavita se sredi stalaže in gledata naokoli.

ANDREJ porine ŽIVO z vozičkom vred v police in nekaj izdelkov poleti na tla. ŽIVA zavrešči in si potegne slušalke iz ušes, ANDREJ pobere izdelke in jih nameče v voziček, med njimi je tudi ščetka za čiščenje straniščne školjke.

ANDREJ

Sem ti rekel, da ne bova rabila seznama ...

ŽIVA

Eh ... rada imam sezname.

ŽIVA počepne v voziček, vzame ščetko za WC in jo uporabi kot mikrofona.

ŽIVA

(prepeva)

Poletela, poletela bi kot ptica ...

ANDREJ ponovi zaletavanje, ŽIVA se še bolj reži. Nato se odpeljeta iz kadra.

31. EXT. JASA V GOZDU. VEČER

Pred šotorom se ANDREJ trudi zažgati vodko, ki je v kozarčku, a vžigalnik mu ne dela. Nato ANDREJ v roke vzame GREGORJEV vojaški nož in ga vrta po rokah, ko zasliši, da nekdo prihaja, ga odloži. Iz gozda pride ŽIVA, za njo pa počasi hodi GREGOR. ŽIVA sede poleg ANDREJA, mu brez besed vzame kozarček in ga spije na dušek. Za njo pride GREGOR in sede na tla. ANDREJ se reži.

ANDREJ

Zdaj smo začeli ... zdaj smo šele zares začeli! Draga dama ... cenjeni gospod ... ta večer je tu zato, da pozabimo na naše vsakdanje težave ... na vas, mladenka, da boste edina uslužbenka v McDonaldsu, poučena v osnovah znanstvenega pisanja, ker to bo edina služba, ki jo boste kot diplomirana rdeča teologinja dobila.

ANDREJ se obrne k GREGORJU.

ANDREJ

Za vas, ki nas tako pogumno branite na svetovnih frontah zaradi ekonomskega interesa velesil, da imate polne gate drobnega peska in fukate ženske kamele, ker moške kamele je prepovedano fukati na daljnem vzhodu in ker moške kamele bi fukal res samo perverznjak, ženske pa vsak junak, za vas, gospod, ki imate možnost umreti v tisti bedni državi vsak dan brez kakršnegakoli pametnega razloga ...

ANDREJ je dolgo časa tiho.

ANDREJ

In zame ... zakaj, pa ne vem. Na zdravje!

GREGOR in ŽIVA se spogledata, nato pa vsi trije nazdravijo in na dušek izpijejo.